GAZETA KRAKOWSKA

No. 53.

W Niedzielę Dnia 3 Lipca 1808.

Z Wiednia d. 25. Czerwca.

Dodatkowe artykuły do zawartey pod d. 24 Lutego 1808 między Cesarstwem Austryackiem i W. Xięstwem Wirzburskim umowy:

Gdy J. C. K. Apostolska Mość i J. Cesarzowiczowska Mość Wielki Xżę Wirzburski przez wzgląd na ścisłe związki przyiaźni i pokrewieństwa, iakie pomiędzy obiema kraiami zachodzą, iako też na dobro poiedynczych osób, których los przez zmianę kraiów odmieniony został, postanowili zawartą pod d. 24 Lutego b. r. umowę, względem wolnego przenoszenia maiątku rozciągnąć także do pobierania pensyy, z obopólni zatem pełnomocnicy ugodzili się i podpisali następuiące artykuły:

Art. I. Pobieraiącym pensye z Cesarsko-Austryackich lub Wielkiego X ia Wirzburskiego kass sługom i poddanym zostawia się do woli, bez względu na ich stan, i stosownie do ich prywatnego interessu, pobieraną od iedney z umawiaiących się wysokich stron pensyą trawić i potrzebować w kraiu drugiey strony.

Art. II. W kraiu, w którym osiędą, podlegaią rownie iak inni mieszkańcy ustawom i sądownictwu kraiowemu. Daiący im pensyą Monarcha nie ma nad niemi inney iurisdykcyi, iak tylko co do pensyi, ieżeli iego poddani maią do niey słuszne pretensye i do posiadanego w iego kraiu maiątku.

Art. III. Ponieważ artykułem I. zostawiona iest pobieraiącym pensye wolność obrania sobie w iednym lub drugim kraiu mieszkania, iak im iest dogodniey, przeto wolno im także odmienić, podług upodobania też mieysce, i przenieść się znowu do kraiu, w którym pobieraią pensye, i w tym razie wolni są od wszelkich opłat od przeniesienia.

Art. IV. Ninieysza umowa, która iest dodatkiem do wspomnioney na wstępie względem wolnego przenoszenia się, ma mieć moc swoią od czasu podpisu i niezwłocznie bydź urzędom, do których należy, do zachowania poddana. Dla większey mocy podpisali ią, pieczęciami swoiemi z twierdzili i wymienili oba pełnomocnicy. Działo się w Wirzburgu d. 10 Maia 1808.

Jan Rudolf Hrabia Buol-Schauenstein.   *J. M. Seuffert.*

J. C. K. Mość raczył Majora i dowodzcę koni woyskowych w wydziale Czeskim, Prospera Schauer, przez wzgląd na iego 40 letnie wierne, gorliwe i użyteczne usługi woyskowe Nayiaśnieyszemu Cesarskiemu domowi, wynieść nayłaskawiey z całem potomstwem do godności szlachectwa.

Daley raczył J. C. K. Mość wynieść do stanu szlacheckiego Jana Schifner, rotmistrza przy wydziale woyskowych koni w Pobiebrad, przez nayłaskawszy wzgląd na iego 35 letnie zasługi w woysku, i Franciszka Seltmanna, Doktora medycyny i cyrkularnego w Wels doktora, przez wzgląd na iego 15 letnie zasługi, a mianowicie okazaną staranność w leczeniu chorych i ranionych żołnierzy Austryackich i Rossyyskich w czasie woyny 1805 roku.

Z Peterzburga d. 1. *Czerwca.*

Nayiaśnieyszy Imperator wyiedzie w tych dniach do Finlandyi, dla zobaczenia tey prowincyi i zaszczycenia swą obecnością nowych swoich poddanych.

Nayiaśnieysza Imperatorowa Marya uda się iutro z Wielkiemi Xiążętami i Wielkiemi Xiężniczkami do letniego zamku Pawłowska.

Szwedzki Ambassador, Baron Stedingk, bawi ieszcze z swoią familiią w Rewlu. Fregata na którey miał do Szwecyi odpłynąć ieszcze tam nie nadeszła.

Przybył tu Radca Austryackiego poselstwa, Baron Binder Kriegelstein.

Wybuchła w roku przeszłym w Saratowskiey gubernii morowa choroba, ustała zupełnie i kommunikacya iest znowu z tą gubernią przywrocona.

Dzisieysza gazeta dworska zawiera dalsze doniesienia o działaniach Finlandzkiego woyska pod rozkazami Jenerała piechoty, Hrabiego Buxhewdena, których treść następuiąca:

Niebytność Naczelnego jenerała, który był do Lovisa odiechał, i wielka odległość rożnych mieysc, w których woyska działały, sprzątały wygotowanie zupełnego dziennika od 1go do 6go Marca, który poźniey dopiero nadesłany został i zawiera w sobie wiadomość o zaięciu Warkhaus przez przednią straż 5tey dywizyi, składaiącey się z Kozakow, huzarow iednego batalionu i Newskich muszkieterow. W Warkhaus znaleziono 87 dział, wiele kartaczow i innych ładunkow. Daley donosi rzeczony dziennik o poruszeniach woysk przeciw miastu Wasa, które iak wiadomo, zaięte iuż zostało przez oręż J. Imp. Mci.

D. 21. *Marca.* O godzinie 11 z rana Pułkownik Anfelm i Porucznik Suchteln posłanemi zostali dla rozpoczęcia układow do twierdzy Sweaborga. Dowodzca twierdzy, Wiceadmirał Cronstedt, znany z swey sławy, postanowił, zważywszy szkodę, którą nasze batterye w głowney twierdzy zrządziły, i przekonawszy się przez powiększaiący się codziennie ogień z naszych batteryy o pomnażeniu się naszey artylleryi, przystąpić do układow, iakoż podpisane zostały przedugodne warunki i wstrzymano na czas nieiaki strzelanie.

D. 22. *Marca.* Na wyspie Lonannase czyli Storholmen, odległey na kartaczowy wystrzał od Sweaborga, miał Jenerał Suchteln długą rozmowę z dowodzcą twierdzy, którey przytomni byli Pułkownicy Jägerhorn, Gutowski i Lilienstern. Pod czas tey rozmowy ugodzono się, iż będzie zawarte zawieszenie oręża i dla umowienia iego warunkow wyznaczono kilka schadzek. W twierdzy

odprawiona została z tego powodu wielka woienna rada.

D. 23. *Marca.* Układano się przez cały dzień. Z rana rozmawiał Jenerał Suchteln z dowodzcą twierdzy, a po południu odwiedził go z twierdzy Pułkownik Jägerhorn.

Jenerał porucznik, Xżę Bagration, przysłał od 21szey dywizyi rapport o zaięciu miasta Nikarlebi przez Podpułkownika Kulnew dnia 18 Marca o godzinie 3 po południu. Nieprzyiaciel cofnął się do Jacobstadt. Jazda ścigała nieprzyiaciela i ustawicznie ucierała się z tylnemi iego strażami.

D. 24. *Marca.* Oddziałowi 21szey dywizyi, który pod Pułkownikiem Wnitsz na Alandzkie wyspy był posłany, udało się przez dogodne rozporządzenia przywieść mieszkańcow do posłuszeństwa Rossyyskiemu rządowi, od którego usiłował ich rząd Szwedzki przez wydaną odezwę odwieść i do podniesienia oręża nakłonić.

Podług nadeszłego doniesienia pod d. 20 Marca lekka jazda pod dowodztwem Majora Neidhardt zniszczyła telegrafy na wyspach Ekero i Signalkar; znalezione na ostatniey wyspie działo do dawania znakow, zostało dla nadzwyczayney ciężkości zagwożdzone i w morze wrzucone.

D. 25. *Marca.* Między Jenerałem Suchteln i dowodzcą twierdzy Sweaborga Wiceadmirałem Cronstedt, podpisana została dnia tego umowa i od naczelnego jenerała zatwierdzona. (Osnowa tey umowy iest inż czytelnikom wiadoma.)

Od 21szey dywizyi Jenerała Xcia Bagration nadeszło doniesienie, że Podpułkownik Kulnew od Grodzińskich husarow, przyłączywszy do swego oddziału oddział Majora Silin postąpił aż do Nicarlebi. Jazda ta wsparta 26tym regimentem strzelcow, uderzyła żywo na tylną straż nieprzyiaciela, która zaymowała wieś Sumbe. Po uporczywey obronie został nieprzyiaciel wyparty. Roziadli żołnierze bagnetem w ręku otworzyli sobie drogę do wsi. Nieprzyiaciel ściągnął do siebie posiłki i zaiął korzystne stanowisko przed lasem. Strzelcy nasi stanęli z przodu, jazda po bokach i w tym szyku postąpione przeciw nieprzyiacielowi, który pomimo liczniey szey siły i korzystnego stanowiska powtornie porażony został. Wsparty nową kolumną uszykował się znowu w wąwozie i z dwoch dział dawał kartaczami do nas ognia. Oddział nasz pozabiiawszy wszystkich nieprzyiacioł, którzy nie mogli się do lasu prędko schronić, zabierał się do wtargnienia do wąwozu; lecz nieprzyiaciel nie czekał attaku, i cofał się śpieszno na dwoch wozach przez Jakobstadt i Decarlebi. Na placu potyczki znaleziono około 100 ludzi nieprzyiacielskiey piechoty i jazdy zabitych, a 5 w niewolą zabrano. Strata nasza iest w porownaniu nieprzyiacielskiey bardzo mała. Lekka jazda ścigała wszędzie nieprzyiaciela aż do wsi Kropola. Podpułkownik Kulnew tego ieszcze dnia opanował miasto Jakobstadt. Znaleziono tam na kupieckich okrętach 19 pomnieyszych dział, a w niewolą zabrano Majora i sekretarza Jenerała Klingsporra. Z magazynow za zbliżeniem się woysk naszych wszystko wyprzątniono.

D. 26. *Marca.* Od Jenerała porucznika Tuczkowa nadeszło doniesienie, iż stosownie do rozkazu naczelnego jenerała idzie przeciw miastu Uleaborg.

Jenerał Xżę Bagration przysłał tegoż dnia od Podpułkownika Kulnew na piśmie propozycyą od szwedzkiego korpusu woyska, że chce broń złożyć; ale że ta propozycya wiele zawierała żądań, które niepo-

)z(

dobre były do wypełnienia, zatem napisał Jenerał Buxhewden inne artykuły i posłał ie Jenerałowi Rajewskiemu przez kollegialnego Radcę Huberga, który znayduie się przy nim w dyplomatycznym obowiązku, a Jenerałowi Xciu Bagration rozkazał, aby, ieżeli mu okoliczności pozwalaią, postąpił za idącemi przodem naszemi oddziałami, korzystał z tey propozycyi i doprowadził ią do pożądanego końca.

D. 27. *Marca.* O godzinie 9 z rana zamek Longärn przy Sweaborgu, który miano za niezwyciężony, oddany woyskom naszem został na mocy umowy. Znaleziono w nim 61 dział i 1000 kul rożney wielkości.

Do Helsingforsu przybyły tegoż dnia wysłane z Peterzburga pięcio pudowe medalowe moździerze, a z Swartholmu dwoch pudowe żelazne.

D. 28. *Marca.* Z rana weszły woyska J. Imp. Mci do zamkow Westerswarto i Lowe przy Sweaborgu. Nieprzyiaciel zostawił w nich stosownie do umowy wielki lazaret. Znaleziono w nich 87 dział, 621 ładunkow rożney wielkości i 2000 kul działowych.

Od 21szey dywizyi nadeszło doniesienie, iż nieprzyiaciel, który ścigany był przez oddział Podpułkownika Kulnew, oparł się w Kronobi. Część naszey jazdy dognała go pod tą wsią, uderzyła na nieprzyiacielską piechotę i przymusiła tylną iego straż do cofnienia się do miasta Stor-Karlebi. Oddział nasz wpadł potem do tey wsi, zabrał kilku strzelcow w niewolą i utrzymał ią aż do nazaiutrza, poki Podpułkownik Kulnew nie przybył z pośiłkiem. Połączyła się wszystka jazda i postąpiła naprzod, dla podieżdżania aż pod samo miasto Stor-Karlebi.

D. 29. *Marca.* Woyska nasze weszły do zamku Oster Lilla-Swarto przy Sweaborgu, i znalazły w nim 63 dział i moździerzy 565 ładunkow rożney wielkości, 24,200 kul działowych i 5890 bomb. W wszystkich 4 zamkach zabraliśmy 209 dział.

Jenerał porucznik, Hrabia Kameński, korzystaiąc z grubości lodu kazał te działa z rozkazu naczelnego jenerała na batterye pozataczać.

D. 30. *Marca.* Jenerałowi porucznikowi Tuczkow posłany został rozkaz, aby ile możności przyśpieszał wykonanie danego mu planu działania, a ieżeliby nieprzyiaciel opuścił Uleaborg, ścigał go z swoią dywizyą, podług danego mu zlecenia pod d. 27 Lutego, a w Uleaborgu zostawił oddział woyska dla osadzenia przyzwoicie wszystkich stanowisk. Dwudziesta pierwsza dywizya zbliżaiąc się do miasta Abo zmocniła stanowiska nad brzegami południowey Finlandyi.

Jenerałowi Xciu Bagration posłany został rozkaz, aby wysłał oddział Pułkownika Wuycz dla opanowania wysp Alandskich, które przez położenie swoie, ludność i stan moralny ściągaią na siebie uwagę.

D. 31. *Marca.* Jenerał Xżę Bagration doniosł, że Podpułkownik Kulnew opanował z swoim oddziałem d. 28 Marca miasto Stor-Karlebi. Podporucznik Saplintow od muszkieterow regimentu, który, ponieważ nie było żadnego od huzarow officera, przednią strażą z jazdy dowodził, nie spuścił nieprzyiaciela z oka od miasta Ny-Karlebi, szedł za nim krok w krok do miasta Stor-Karlebi, wyparł go z niego i ścigał aż do Chimango na granicy prowincyi Wasa, ustawicznie z nim walcząc. Za przednią tą strażą szła reszta jazdy i 2 kompanije strzelcow pod dowodztwem Majora Siling, a za temi postępował Podpułkownik Kulnew z resztą piechoty, z którey iednak dwie kompanije muszkieterow pozostały z iednem działem w Jakobstadt, i

wszedł do miasta Stor-Karlebi.

Oddział Podpułkownika Kulnew, który złemi i wcale niepraktykowanemi drogami w 17 dniach przeszło 17 wiorst uszedł, zawsze maiąc przed sobą trzy razy liczniey szego nieprzyiaciela, a wszędzie go ścigał i z nieustraszonnością gromił, nabył sprawiedliwie prawa do chwały. Nieprzyiaciel ścigany ustawicznie od garstki woyska, wpadł w naywiększy nieład i w śpieszney tylko ucieczce mogł znaleść ratunek.

Podług rapportow od dywizyy i kommissyi żywności były woyska opatrzone w żywnośc, mięso, &c. aż do 1go, a 17ta dywizya aż do 20 Kwietnia.

Z Lizbony d. 21. Maia.

Wiadomośc o łaskawem przyięciu naszey deputacyi w Bajonie przez Nayiaśnieyszego Cesarza Napoleona sprawiła tu i w całym kraiu nayżywszą radośc. D. 17 b. m. udały się znakomitsze osoby w kraiu, w liczbie przeszło 400, w uroczystym orszaku do Xcia Abrantu, z prożbą, aby był u Cesarza tłomaczem ich życzeń i uczuciow. Hrabia Ega mowił do niego w imieniu szlachty i wyraził między innemi w swey mowie:

" Portugalia nie zapomniała, iż winna iuż Francyi Królow. Xżę Henryk, rodu Francuzkiego, był szczepem 12 dobrych Królow. Zazdrościemy Włochom honoru, iż Napoleon Wielki nad niemi panuie. Chlubą byłoby dla nas policzonemi bydź w rzędzie iego poddanych; lecz czyli raczy w prost bydź naszym Monarchą, lub przyłączyć nas do obszernego federackiego swoiego systematu, prosiemy W. X. Mci, abyś w imieniu Portugalskiey szlachty zapewnił Nayiaśnieyszego Cesarza, iż zawsze polegać może na naszych sercach i podziwieniu, z iakim iesteśmy dla nadzwyczaynego Męża, który świat zdumiewa.,,

Mowcą duchowieństwa był Dziekan Miranda. " Gdy Napoleon Wielki (rzekł między innemi) przeznacza Portugalii Króla, iesteśmy pewnemi, że ten Król utrzyma dawną czystośc wiary, którą narod nasz zawsze się szczycił pomiędzy wiernemi.,,

Xżę Abrantu odpowiedział na te mowy w treści:

" Z prawdziwem ukontentowaniem słuchałem, Mci Panowie, wynurzonych mi od wszystkich królestwa stanow życzeń względem ważnego pytania, wyrażonego w liście Portugalskiey deputacyi, do swoich współziomkow. Zgodnośc waszych życzeń iest nie zawodną wróżbą, iż wszyscy razem starać się będziecie utrzymać prawa Króla, którego wam Napoleon Wielki wyznaczy. Przy opiece potężnego tego Monarchy wydźwignie przyszły Król Portugalski ten narod do rzędu, do którego Vasco de Gama i Jan de Castro przez zdobycze, a Ludwik d'Acunha i Pombal byli go wynieśli. Mci Panowie! z ukontentowaniem biorę na siebie przesłać Cesarzowi i Królowi, moiemu Panu, pismo, które w imieniu wszystkich stanow królestwa napisać należy. Powiem mu, iż Portugalczykowie zasługuią na iego opiekę przez położone w nim zaufanie i poddanie się wszystkim rozkazom, które z iego Cesarskiey woli wydane zostały. Powiem mu, iż Potugalczykowie zachowali zupełną spokoyność pod czas zaburzeń, które nam w sąsiedzkim kraiu wybuchnieniem groziły, co nie może bydź iak tylko skutkiem tego zaufania.,,

Pomiędzy miastami, które z powodu dobroczynnych przyrzeczeń, które Nayiaśnieyszy Cesarz Portugalskiey deputacyi uczynił, uniosły się radością, naywięcey miasto Coimbra okazało zapału; mieszkańcy bowiem

iego i szkoła głowna przez 3 nocy illuminowali miasto.

Wielu biskupow odprawiali z tegoż powodu msze na podziękowanie Bogu, a plebanom rozkazali śpiewać *Te Deum* i zbierać składki dla ubogich.

Z Bajony d. 4. *Czerwca.*

Onegday przyiął Nayiaśnieyszy Cesarz u siebie grandow Hiszpańskich i długo z niemi rozmawiał. Znaydowali się pomiędzy niemi Xżę Castel Franco, Xżę del Parque, Xżę Ossuna, Margrabia Santa Croce i Hrabia Santa Coloma. Wczoray Minister skarbu Hiszpańskiego, P. Azanza, przedstawił J. C. K. Mci deputacyą Judyyskiey i skarbowey rady. J. C. K. Mość rozmawiał dwiegodziny z członkami tey deputacyi względem odmian i ulepszeń, iakich w Hiszpanii dobro kraiu i mniemanie wszystkich oświeconych ludzi wymaga.

Codziennie przybywaią tu deputowani do wielkiey junty.

Z Paryża d. 10. *Czerwca.*

Oto iest wyrok przez który J. C. K. Mość zwołał wielką juntę Hiszpańską do Bajony:

" Gdy Król i Królewiczowie Hiszpańscy ustąpili nam praw swoich do korony, iak pokazuie się z zawartych pod d. 5 i 10 Maia traktatow, iako też z wydanych ich odezw przez juntę i radę Kastylii, postanowiliśmy zatem i rozkazuiemy:

Art. 1. Zwołane przez Jenerała namiestnika królestwa zgromadzenie Notablew (deputowani od wyższych stanow) zbierze się d. 15 Czerwca w Bajonie. Deputowani opatrzą się w życzenia, żądania i uciążenia tych, których reprezentuią, iako też w pełnomocnictwo dla uchwalenia zasad nowey konstytucyi, podług którey królestwo ma bydź rządzone.

Art. 2. Nasz Kuzyn Wielki Xżę Bergski, odbywać będzie daley obowiązki Namiestnika królestwa.

Art. 3. Ministrowie, radcy stanu, rada Kastylii i wszystkie cywilne i duchowne władze potwierdzonemi są ile tego potrzeba wymaga. Sprawiedliwość będzie podług dawnego sposobu i formy iak dotąd wydzielana.

Art. 4. Rada Kastylii ma zlecenie ninieyszy wyrok kazać wszędzie, gdzie tego potrzeba ogłosić, azeby nikt składać się nie mogł niewiadomością. — Działo się w naszem pałacu Cesarskim w Bajonie d. 25 Maia 1808.

Podp. *Napoleon.*

Listy z Bajony wyrażaią pod d. 4 b. m. iż Król Jmć Neapolitański co chwila oczekiwany iest w tem mieście. Przybył tam także bywszy Hiszpanski Minister stanu Urquio. Admirał Maffaredo, który mianowany został ministrem morskim, wyiechał z Bajony do Madrytu i otrzymał od Cesarza przed wyiazdem brylantami wysadzaną tabakierę.

Słychać, iż palais-royal będzie sprzedany, i kupniący go ma bydź obowiązany wystawić kolomny, które kończyć będą ogrod.

Na Amerykańskim brygu S. Michał przybył P. Backer d. 31 p. m. z 17 podróżnemi z Baltimoru do Orientu. Przywiozł on listy do tuteyszego Amerykańskiego posła Jenerała Armstrong.

Dziennik Argus zawiera co następuie:

" Morska woyna, lubo zdaie się bydź niepłodna w zdarzenia, zapowiada iednak iuż ważne wypadki. Francya odniosła od kilku miesięcy ważnieysze korzyści nad Angliią, niżeli przynieśćby iey mogło świetne na mo

rzu zwycięztwo; uskuteczniła wszystko czego tylko życzyć sobie mogła. Całe eskadry wypłynęły wolno z iey portow, opatrzyły w żywność iey osady i przeraziły strachem handel Angielski. Nabyła nayobszernieysze brzegi, nowe porty, niezliczoną moc maytkow, znaczną liczbę woiennych okrętow i źrodła wszelkiego rodzaiu, których Angliia na zawsze iest pozbawiona. Potrzeba zniszczenia tyranii morskiey nadała Francyi nowe sposoby, których nie byłaby nigdy otrzymała przeciw nieprzyiacielowi sprawiedliwemu i umiarkowanemu. Tak więc ministerium Angielskie iest przyczyną wzrostu mocarstwa, które ustawicznie o ambicyą obwinia, i codziennie znayduie większą trudność postawienia się w rowni z narodami, nad któremi chciała przewodzić. Jeżeli systema zamykania portow uważane było przed 2 lub 3 laty przez światłych mowcow parlamentu Angielskiego iako naynieużytecznieyszy i uciążliwy środek, czemże się na przyszłość stanie, kiedy potrzeba go będzie rozciągnąc przeszło na 1500 mil. więcey 30 znacznych portow i do mieysc, w których skołatane przez burzą okręty, lub ogołocone z potrzeb, nie znaydą ani bezpieczeństwa, ani żywności, ani przytułku? Dowiedzione iest, iż przez samo stanowisko, nie rachuiąc przypadkow tak często się zdarzaiących w żegludze, dziesiąta część okrętow zamykaiących porty niszczeie corocznie, i coroczna ta strata zdaie się iuż światłem marynarzom bydź znaczna, chociaż Francya nie miała dotąd i połowy brzegow i portow, które dziś posiada. Dla zasłonienia się więc przeciw niebezpieczeństwom, które się pomnażaią, potrzeba, ażeby Angliia podwoiła liczbę zamykaiących porty i krążących po morzu okrętow, co iest fizycznie niepodobną dla niey rzeczą. Jeżeli zamykaiące eskadry będą zasłabe, pobite zostaną przez zamknięte okręty; ieżeli będą dosyć silne, bogactwa Anglii i ludność nie potrafią ich przez ieden nawet rok utrzymywać. Wszystko więc zapowiada, iż będzie musiała odstąpić tak miłego iey dumie systematu. Lecz na ow czas żegluga pod brzegami będzie wolna; floty Francuzkie będą się mogły połączyć, ćwiczyć w obrotach i oczekiwać rozkazu do zwycięztwa. Siła morska Anglii nachyla się iuż do upadku; waga zdaie się ieszcze na iey stronę przeważać; lecz Francya przydaie do niey codziennie znaczny ciężar; czynność narodowa wspiera gorliwie zamysły gieniuszu, który czuwa nad iey przeznaczeniami; musi więc koniecznie zwyciężyć: zbyteczny despotyzm morski odkrył iey taiemnicę własney siły.„

Z Kassel d. 12. *Czerwca.*

Względem żydow ogłoszone tu zostało następuiące rozporządzenie:

" Radca stanu, Prefekt departamentu Fuldy, zważywszy, iż na mocy Królewskiego wyroku pod d. 27 Stycznia r. b. wyznawcy żydowskiego wyznania, nie powinni bydź uważanemi iedynie iako cierpiani mieszkańcy w kraiu, ale iako prawdziwi obywatele; iż iest obowiązkiem zarządzaiącey władzy usunąć to wszystko, co tylko stanowić może bywszą rożnicę między żydowskiemi i chrześciańskiemi obywatelami, gdyż każdy wierny poddany przykładać się, ile możności, powinien do uskutecznienia pełnych ludzkości zamiarow łaskawego naszego Monarchy, stanowi zatem co następuie.

Art. 1. Wyraz *cierpianego żyda* ma na przyszłość ustać i nikt nie może użyć tego wyrazu ani w pismach, ani słownych przełożeniach do prefektury. Żydzi maią rownie bydź nazywanemi obywatelami i mie-

szkańcami iak chrześcianie.

Art. 2. Tym, którzyby w pismach swoich do władz publicznych poważyli się użyć wyrazu *żyda cierpianego* będą pisma odesłane, a za powtorzeniem ukaranemi.

Art. 3. Prezydentom po departamentach polecone iest ogłoszenie i wykonanie ninieyszego wyroku, &c. „

Z wszystkich części królestwa przybywaią do tuteyszey stolicy członki stanow. Otworzenie posiedzeń prawodawczego tego ciała nastąpi około 22 bieżącego miesiąca w pałacu Orangerii, który iest na to urządzany. Będzie tam wystawiony tron dla Nayiaśnieyszego Króla i Królowey, i siedzenia dla ministrow i radcow stanu. Posiedzenia stanow będą uroczyście mową Królewską zagaione, potem podane im będą pod rozwagę proiekta względem podatkow, rachunek dochodow i wydatkow, przepis porządku cywilnego i kryminalnego sądow nictwa i inne ustawy.

Na dzisieyszey schadzce u dworu oznaymione zostało, iż J. K. Mość raczył W. Marszałka, radcę stanu, P. Meyronnet, wynieść na godność Hrabiego, pod nazwiskiem Wellegerode, z stosownemi do iego dostoyności dochodami. P. Boucheporn, marszałek pałacu, mianowany został baronem, a P. Courbon mistrzem obrzędow.

Z Rostoka d. 10. Czerwca.

Stoiące iescze nad brzegami naszemi woyska Francuzkie wyszły stąd wszystkie d. 7 b. m. i opuściły zupełnie nasz kray, gdyż za pozwoleniem Nayiaśnieyszego Cesarza Napoleona portow i brzegow naszego kraiu nasze woysko tylko pilnowac będzie. Dla dopełnienia więc ścisło tego obowiązku przedsięwzięte są z strony naszego rządu naysurowsze i naydogodnieysze środki, ażeby przeszkodzić wszelkiego handlu i kommunikacyi z Anglią i Szwecyą. Straże woyskowe zachodzą nawet daley, niżeli Francuzkie zachodziły.

Z Monachium d. 13. Czerwca.

Onegday w wieczor był Królewski ogrod Nymfenburg, podług tuteyszey gazety, 90 do 100,000 lamp oświecony, a naypiękniey świątynia, w którey dana była kantata kompozycyi Królewskiego Kapelmaistra Winter. Królewska familiia pływała w gondołach. Lubo pogoda nie służyła, pełno iednak znaydowało się ludzi z miasta w ogrodzie Nimfenburskim.

Dziś o godzinie 1 po południų wyiechali stąd Królewicz Następca tronu Wirtemberskiego i iego małżonka przy dobrych życzeniach mieszkańcow tuteyszych, wystąpieniu załogi i z dział wystrzałach do Stuttgardu.

Z Neapolu d. 28. Maia.

Anglicy, wyrażaią tuteysze pisma, zazdroszcząc spokoyności, którey teraz używa królestwo Neapolitańskie, wysadzili w przeszłym tygodniu przy Reggio i innych mieysc ach w Kalabryi na ląd kilka set łotrow; lecz u oszukanych iuż nieraz przez nieprzyiaciela mieszkańcow nie znalezli nigdzie dobrego przyięcia, i byli częścią wyciętemi, częścią poddali się na łaskę. Herszt łotrow Afryka, który do Reggio wysiadł, został zaraz po schwytaniu obwieszony. Anglicy wypłacili im żołd na 10 dni przodem i przyrzekli dzielnie ich wspierać. Lecz całe wsparcie na tem było, iż przy Capo Vaticano chcieli kilka szalup zabrać. Przywitano ich iednak tak dobrze, iż natychmiast do Messyny wrocili. Ostatni to iuż zapewne transport łotrow, których Anglicy na brzegi nasze wysadzili. Narodowe gwardye i stroże nadbrzeżni przedziwnie się sprawili.

DODATEK
DO № 53
GAZETY KRAKOWSKIEY

W Niedzielę Dnia 3 Lipca 1808.

Z Karlsruhe d. 8. Czerwca.

Gazeta tuteysza donosi pod d. 31 Maia, że nasz W. Xżę Jmć cofnął pełnomocnictwo Opatowi Bonfiglioli, który był iego agentem w Rzymie. Król Wirtemberski toż samo uczynił.

Z Rzymu d. 3. Czerwca.

Z rozkazu Naczelnego jenerała Miollis zapadnione zostały wszystkie tuteysze grom poświęcone domy, znalezionych w nich graczow aresztowano, a pieniądze, o które grali, na szpitale rozdano. Stoliki do grow służące zostały na placu ludu przez zbirow spalone.

Wszyscy tu bawiący Francuzi i Włochy muszą na nowo swoie passporty i kartki pozwalaiące im bawienia podać do podpisu.

D. 27 Maia wysadziły Angielskie okręty przy Forentino 250 łotrow na ląd. Półkownik Reuille wysłał zaraz oddział woyska przeciw nim, który ich częścią pozabiiał, częścią w niewolą zabrał lub rozproszył. Przyprowadzeni do zamku S. Anioła poymani odbiorą w krotce zasłużoną karę. Wszyscy byli dobrze uzbroionemi.

Z Medyolanu d. 8. Czerwca.

Wicekrol Jmć wyiechał d. 4 b. m. do Bassano, dla zwiedzenia departamentu Piawy.

D. 25 Maia sąd woyskowy skazał Dragona od regimentu Napoleona na oddalenie od regimentu i 20 letnie kaydany, ponieważ przekonany został, iż w Noremberdze zabił feldfebra od narodowey gwardyi. Brygadyer Portelli od tegoż regimentu, który należał do tego zaboystwa, skazany iest na taką karę.

Z Kopenhagi d. 11. Czerwca.

Zgromadzony przy Malmoe Angielsko-Szwedzki konwoy około 80 żaglow, pod zasłoną kilku fregat, brygow i zbroynych statkow, podniosł onegday przy dobrym wiatrze kotwice i udał się na Baltyckie morze. W kilka iednak godzin odmienił się wiatr, a w krotce potem nastąpiła zupełna cisza. Z tey okoliczności korzystał dowodzca naszey wiosłowey flotyli, Kapitan Krieger, i uderzył na tylne okręty tego konwoiu. Po 4 godzinney walce zobaczyła się nasza flotyla panią 12 nieprzyiacielskich okrętow, pomiędzy któremi znaydował się Angielski bryg o 14 działach i zbroyny kupiecki statek. Oprocz tego ciężka iedna fregata przymuszoną przez nasz ogień została do schronienia się pod brzegi Szwedzkie, gdzie dotąd stoi. Z 12 tych

zdobytych okrętow spalono 4 po rozprawie, resztę przyprowadzono do portu.

Wczoray rano pokazał się na morzu stoiący przy Hween Angielski liniiowy okręt, w celu zapewne ud- rzenia na zdobyte okręty, które z Dragoe w górę prowadzono; lecz uwiązł przy Graaen na piasku i dotąd nie iest ieszcze zepchnięty.

J. K. Mość przypatrywał się z mostu przy Dragoe powyższey potyczce morskiey i mianował wczoray przy parolu Kapitana Krieger aktualnym kommanderem marynarki.

We czwartek zaślubił się sekretarz Francuzkiego poselstwa Desaugiers z Panną Rügel, córką Konsula Rügel. Po zaślubieniu przez Luterskiego pastora, napisał Francuzki Poseł, P. Didelot, podług ustaw Francuzkich, akt małżeństwa, poczem Katolicki Xiądz nowożeńcom pobłogosławił.

Podług doniesień z Norwegii, które iednak potrzebuią potwierdzenia, cofnęło się daleko woysko Szwedzkie i część naszego wtargnąć miała o 4 mile do Szwecyi, i zdobyć wielki szaniec, od którego po dwa razy odpędzał ią nieprzyiaciel.

Doniesienia okrętowe zapewniaią, iż w okolicach Beroholmu żadnych Angielskich okrętow nie widać, ale wiele zgromadziło się tam Szwedzkich woiennych okrętow.

Pod brzegami Norwegskiemi tak wielki był tey wiosny i tego lata połow śledzi i innych ryb, iż do solenia pierwszych soli zabrakło.

Chleba, Mąki i Mięsa Taxy.

Na czas od 1 do 15 Lipca 1808.

Dla Miasta Krakowa i iego Przedmieściow.

		Waga.	
Chleb.		Funt	Łot.
Bułki z piękney pszeniczney mąki za 1 kr.		—	5.
Żytny chleb z naypięknieyszey mąki niemieckiego pieczywa za 3 kr.		—	19.
za 6 kr.		1	6.
Żytny chleb z czystey mąki bez dodania ięczmienney mąki zą 3 kr.		1	16 1/8
za 6 kr.		1	1/7.
Przerabiany chleb za 3 kr.		1	1/7.
za 6 kr.		2	2/7.
Mąka i Kasza.		Ryń.	kr.
Nayprzednieyszey mąki pszenney miarka od 8 kwart: po		1	17.
Mąka na bułki po		—	58 1/4.
Poślednia mąka po		—	29 1/7.
Żytna mąka z nayprzednieyszego gatunku po		—	59 1/8.
Jaglana kasza po		—	—
Tatarczana kasza po		—	—
Ięczmienna kasza		—	—
Częstochowska kasza		—	—
Mięso.			
Wołowego mięsa funt po		—	9.
Cielęcego mięsa funt po		—	10.
Wieprzowego mięsa funt		—	10.
Słoniny		—	—
Baraniny		—	8.
Jagnięcego mięsa		—	—

DONIESIENIA.

Pewny podrożny przeieżdzaiąc przez Krakow iedzie na Lwow do Brodow pocztowemi końmi w iednym powozie i w pierwszem mieyscu osm dni zabawić myśli; ieżeliby kto zechciał iechać z nim do pierwszego lub drugiego mi[illegible], może się codziennie zgłosić na Floryańskiey ulicy w kamienicy Jmć Pana Szydłowskiego pod Nrem 504 na drugim piętrze w stancyi pod Nrem 22.

We wsi Dombrowy pod Jaworznem, ćwierć mili od rzeki spławney Przemszy, która pod Oświecimem wpada w Wisłę, w kopalni P. Potockiego iest znaczna ilość węgla grubego ziemnego kamiennego Prusko-Śląskiemu wyrownywaiącego do sprzedania. Sąg na mieyscu, w którym iest korcy trzydzieści, a w korcu garcy 46 przedaie się zł. ryń. 9. Zyczący sobie zapraszaią się na mieysce, gdzie sami zobaczyć i kupno uboństwić będą mogli. Dan w Krakowie dnia 21. Czerwca 1808.

Przez Magistrat Król: Miasta Lublina każdego, któremu wiedziec potrzeba uwiadomia się iż w dniach niżey wypisanych, następuiące tu w Lublinie znayduiące się puste, tudzież upadaiące domy, na mocy nayw yższych rozporządzeń naywięcey ofiaruiącemu, pod tym ieiednak warunkiem sprzedane będą, ażeby kupuiący takoweż w przeciągu roku iednego tym pewniey mieszkalnemi zrobił; gdyż w przeciwnym razie na ich koszta niebezpieczeństwo nowa licytacya przedsięwziętaby została. Domy i rudera, które licytacyi podlegaią, będą sprzedawane iak następuie:

1) Dom Stoińskich zdezelowany pod Nrem. 29 na ulicy Oleyney, otaxowany na zł. ryń. 76, na dniu 1 Julij, 1 Augusta i 1 Septembra 1808.

2) Dom upadaiący Michała Stoka pod Nrm. 13 w mieście, otaxowany na zł. ryń. 1603 kr. 45, na dniu 2 Julij, 2 Augusta i 2 Septembra 1808.

3) Rudera Samborskich, pod Nrm. 54 na ulicy Archidiakońskiey, otaxowane na zł. ryń. 181 kr. 27, na dniu 4 Julij, 3 Augusta i 3 Septembra 1808.

4) Plac pusty Karmelitanek bosych na ulicy Dominikańskiey, otaxowany na zł. ryń. 28 kr. 47, na dniu 5 Julij, 4 Augusta i 5 Septembra 1808.

5) Ruder niegdyś Polityn owskie, a teraz Nicowskie pod Nrm 51 na ulicy złotey, otaxowane na zł. ryń. 144 kr. 28, na dniu 6 Julij, 5 Augusta i 6 Septembra 1808.

6) Rudera Troiackie, niedaleko Reformatow, pod Nrm. 152, otaxowane na zł. ryń. 806, na dniu 7 Julij 6 Augusta i 7 Septembra 1808.

7) Upadaiący dom Szymańskich na ulicy Rybney pod Nrm. 65, otaxowany na zł. ryń. 1295 kr. 25, na dniu 8 Julij, 8 Augusta i 9 Septembra 1808.

8) Rudera ngbrychtowskie w Rynku pod Nrm. 10, otaxowane na zł. ryń. 1322 kr. 15, na dniu 11 Julij, 10 Augusta i 12 Septembra 1808.

9) Plac Z wadzkiego pomiędzy domem Kozyrskiego i Kiszczyca na ulicy Grodzkiey pod Nrm 97 otaxowany na zł. ryń. 16 kr. 12, na dniu 12 Julij, 10 Augusta i 14 Septem. 1808.

10) Rudera z gruntem Gerlitszczyzna zwane, koło Franciszkanow, otaxowane na zł. ryń. 639 kr. 39, na dniu 13 Julij, 12 Augusta i 14 Septembra 1808.

11) Rudera z gruntem Woytowskie zwane koło Franciszkanow, otaxowane na zł. ryń. 214 kr. 48, na dniu 14 Julij, 13 Augusta i 15 Septembra 1808.

Gdyby się zaś na trzecim z pomienionych terminow nikt nie znalazł, któryby podług taxy kupować chciał, tedy na tymże terminie trzecim za kwotę nawet mnieyszą od taxy, domy, placy i rudera pomienione zlicytowane będą. — Maiący chęć licytowania maią się w dniach pomienionych przed południem o godzinie 9 w tuteyszey Registratualney kancellaryi z kaucyą 10 procent. znaydować. — Ci zaś, którzy iakiekolwiek prawo, do którego bądź z pomienionych domow mieć mogą, maią się na terminach pomienionych dokładnie insynuować, inaczey tylko do złożonego pretium licyti odesłani będą. Rownie także zaręczyciele i dłużnicy w czasie wyznaczonym n leżytość swoią, nieoczekuiąc innego uwiadomienia, zameldować maią. W Lublinie dnia 28 Maia 1808.

Wladich.
Schweitzer.
J. Lewandowski.
F. Krepski.

Z Rady Magistratu politycznego Król. wolnego Miasta Lublina.
Swiderski.

Z strony Magistratu C. K. Stołecznego Miasta Lwowa ninieyszem się do powszechney pod ie wiadomości: że na dniu 6 Lipca 1808 przed południem o godzinie 9 wszystkie mieyskie i monarchiczne pobory z piwa, gorzałki, miodu i wina na rok przyszły od 1 Listopada r. b. do ostatniego Października 1809 na Ratuszu Lwowskim w izbie rady przez publiczną licytacyą więcey daiącemu, nie wyłączaiąc i żydow, w dzierżawę wypuszczone będą.

Cena tychże poborow fiskalna iest następuiąca: — a) Poboru mieyskiego od wyrabiania i konsumowania gorzałki i miodu 40520 ryń. — b) Poboru mieyskiego z piwa 37.500 ryń. — c) Poboru monarchicznego z podatku od gorzałki 64.293 ryń. — d) Poboru monarchicznego z podatku od miodu 13,9 2 ryń. — e) Poboru monarchicznego z podatku od piwa 39 515 ryń. — f) Poboru mieyskiego od wina 9000 ryń. Życzący sobie takowey dzierżawy, maią się na wspomnionym dniu, godzinie na Ratuszu Lwowskim w izbie rady znaydować, i następuią-

cemi wadyami opatrzyć, co do a) po 4100 ryń. co do b) po 3800 ryń. co do c) po 6500 ryń. co do d) po 1450 ryń. co do e) po 4000 ryń. co do f) po 1000 ryń.

Gollmayer.

Z Rady Magistratu C. K. Miasta Krakowa d. 21 *Czerwca* 1808.

Grofs sekr.

W niżey wyrażonych dniach przyszłego miesiąca Lipca b. r. o 9 rano będą miast Olkusza i Wolbroma następuiące mieyskie dochody i realności w arędę wypuszczon, iako to

W Olkuszu dnia 4 Lipca.

1) Mieyskie czopowe na rok 1809, to iest od 1 Novembra 1808 aż do ostatniego Octobra 1809. Cena fiskalna iest 1168 zł. ryń. — 2) Mieyska propinacya na rok ieden od 1go Novembra 1808 aż do ostatniego Octobra 1809. Cena fiskalna 3013 zł. ryń. — 3) Mieyskie polowanie na trzy po sobie idące roki, a to od 1go Novembra 1808 aż do ostatniego Octobra 1811. Roczna cena fiskalna 19 zł. ryń. 3 kr. — 4) Mieyska piwnica na 3 lata, także od 1go Novembra 1808 aż do ostatniego Octobra 1811. Roczna cena fiskalna 3 zł. ryń.

W Wolbromie dnia 7 Lipca.

1) Mieyskie czopowe na rok 1 od 1go Novembra 1808 aż do ostatniego Octobra 1809. Cena fiskalna 2140 zł. ryń. — 2) Mieyski ogrodek Pisarski zwany, na trzy po sobie idące lata, od 1go Novembra 1808 aż do ostatniego Octobra 1811, roczna cena fiskalna wynosi 1 zł. ryń. 36 kr. — 3) Mieyskie Łąki Podbagnie zwane, na 3 lata po sobie następuiące, cena fiskalna rocznie czyni 26 zł. ryń. — 4) Mieyski grunt Niroki zwany także na 3 lata, cena fiskalna roczna iest 13 zł. ryń. 30 kr. — 5) Mieyski wyszynk wina także na 3 lata, cena fiskalna roczna wynosi 51 zł. ryń. 30 kr. — Maiący więc chęć w arędowne possessyą weyyścia, maią się w wyżey wyrażonych dniach w Olkuszu i w Wolbromie w kancellaryi mieyskiey znaydować i w 10cio procentową summę iako Vadium bydź zaopatrzeni. Punktów zaś, które przy licytacyynych kontraktach zachodzić zwykły, tam się dowiedzą.

Uwiadomienie. Podług którego czyni się wszystkim wiadomo, że C. K. czopowego i w rubrykach specyfikowane dochody C. K. miast i miasteczek dnia 18 i 19 Lipca r. b. w urzędzie Cyrkularnym Bocheńskim będą przez licytacyą więcey podawaiącemu w arędę wypuszczone. Ktoby sobie więc życzył co aredować, ma się w tych dniach o godzinie 9 ey rano opatrzony w Vadium w C. K. Cyrkularnym kancellaryi w Bochni znaydować.

Numer porządkowy.	Nazwiska Miast	C. K. Czopowe od 1 List: 1808 do ostatn: Paźdz: 1809.	Nazwiska dochodów Mieyskich: Wolne robienie i szynkowanie piwa wodki i miodu	Cegielnia i piec wapienny	Nakład na szynk wina	Rożne grunta mieyskie	Targowe jarmarczne i placowe	Młyn mieyski	Adnotacya.
1	Podgorze	1	1	1	—	—	1	—	Pierwszych 4ch miast dochody będą 18 Lipca, drugich 19 Lipca r. b. a w prawdzie wszystkie procz C. K. czopowego na 3 lata, to iest od 1 List: 1808 aż do ostatniego Paźdz: 1811 w arędę puszczone.
2	Wieliczka	1	1	—	—	—	1	—	
3	Dobczyce	1	—	—	—	1	1	—	
4	Uście Solne	1	1	—	1	1	—	1	
5	Bochnia	1	1	—	—	—	—	—	
6	Woynicz	1	—	—	—	1	1	—	
7	Lipnica	1	1	—	—	—	1	—	
8	Czchów	1	—	—	—	—	—	—	

W Bochni dnia 6go Czerwca 1808.

(*Przy dzisieyszey gazecie znayduie się Długi Dodatek.*)